

ROMAN ÇÖZÜMLEME YÖNTEMİ

Bugünkü anlamda roman kavramının ortaçağda oluştuğunu hepimiz biliyoruz. Ancak romanın ortaçağa ulaşmadan evvel hiç var olmadığını söylemek doğru olmaz. Burada romanın alt yapısını oluşturan ve ona hayat veren destan, masal, halk hikayesi gibi türleri göz ardı etmemek gerekir. Çünkü roman destana istinaden edebiyat türlerinin ilki, diğer nitelikleri göz önünde tutulduğunda ise edebiyat türlerinin en yenisidir. Edebiyat bilimcileri tıpkı şiir kavramında olduğu gibi roman kavramında da ittifak edememişlerdir. Farklı farklı roman tanımları ortaya konmuştur.

Roman sanatı ve roman tahlili yöntemi üzerine bu güne dek birçok çalışma ile karşılaşırız: E.M.Forster, “Roman Sanatı”, Hüseyin Gümüş, “Roman Dünyası ve İncelemesi”, Mehmet Tekin, “Roman Sanatı ve Romanın Unsurları”...

Edebiyatta roman sanatı ve roman çözümlemesine önem ve değer verenlerin başvurabilecekleri oldukça kapsamlı kaynaklardan biri de 2003 yılından itibaren edebiyat dünyasındaki yerini alan “Roman Çözümleme Yöntemi” dir.

Halen Ankara Üniv., Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Türk Dili ve Edb. Böl., Yeni Türk Edebiyatı Anabilim Dalı Öğrt. Üyesi olarak çalışan Nurullah Çetin’in hazırlamış olduğu bu eser dört bölümden meydana gelmektedir:

1. I. Bölüm; Giriş (Anlatı ‘Tahkiye’ Türünün Kısa Tarihi Gelişimi)
2. II. Bölüm; Anlatıcı,
3. III.Bölüm; İçerik,
4. IV.Bölüm; Anlatma Yöntemi ve Öğeleri.

Roman Çözümleme Yöntemi, roman tahlili üzerine yazılmış diğer eserlere göre daha kapsamlı bir şekilde hazırlanmıştır. Roman türü ile ilgili hiçbir öğeyi atlamayan Çetin, I.bölümde romanın tarihi gelişimini iki dönemde incelemiştir:

1. Gerçek Dışılığa Dayalı Tahkiye Dönemi;

Roman kavramı; Orta çağ Avrupa’sında halkın konuştuğu dile istinaden hayat bulmuştur. Bu dönemde halkın diliyle yazılan; yani ‘roman dili’ ile yazılan eserlere roman denmiştir. Çetin, gerçek dışı unsurlara dayalı eserleri iki kısma ayırmaktadır:

- a) **Destanlar:** Destanlar, romanın temelini oluşturan ve onun hayat bulmasını destekleyen en önemli türdür. Çetin, destanların olağanüstü, gerçeklik taşımayan olayları anlattığını; dilden dile dolaşarak ilk hallerini kaybettiğini ve ilk söyleyeninin unutulmasıyla millileştiklerini belirtmektedir.
- b) **Destanla Roman Arası Süreç:** Çetin bu bölümde Batı’da ve Türk Edebiyatı’nda görülen şekillere ayrıntılı olarak yer verir:

Batıda:

- √ **Romanslar;** Mitoloji, masal ve halk hikayeleri),
- √ **Şövalye Anlatıları;** Kahraman savaşçı ve askerlerin hikayeleri
- √ **Baccacio Tarzı Hikaye;** Hikaye içinde hikaye anlatma
- √ **Çoban Hikayesi;** Çobanların hayatlarının anlatıldığı hayali ve abartılı hikayeler

- √ **Pikaresk Roman;** Picaro ‘serseri’ kelimesine istinaden isimlendirilmiştir. Halkın alt tabakasında yaşayan picaroların hayatını anlatan roman.

Türk Edebiyatı’nda:

- √ Masal
- √ Halk Hikayesi
- √ Meddah Hikayeleri
- √ Mesneviler
- √ Çeviri, Telif, Uyarlama Hikayeler

2. Fiziksel Gerçekliğe Dayalı Tahkiye Dönemi;

Bu dönemin eserleri ise;

- Klasik Roman:(17. yy-1914)** Bu dönemde görülen akımlarla birlikte realist roman, natüralist roman ve romantik romanla karşılaşmaktayız. Klasik roman anlayışında zaman, mekan, kişiler gibi unsurlar önemlidir. Bu romanda amaç, insanlara ileti, bilgi ve bilinç sunmaktır.
- Modern roman: (1914-1960)** Modern roman psikolojik gerçekliklere dayalıdır. Bu roman anlayışının ortaya çıkmasında Freud ve psikanalizmin büyük etkisi vardır. modern romanın klasik romandan farkı içe dönük olmasıdır.
- Postmodern: (1960-)** Sanal gerçekliğe dayalı roman türüdür. Bu roman türünde yazar istediği gibi yazabilecek, sanat kurallarını hiçe sayabilecektir. Bu nedenle postmodern roman sanat karşıtı olarak nitelendirilir. Ayrıca bu türde ferdin yararı için her şeyden yararlanabileceği ifade edilir.

Bu bölümde romanın yazılış ve okunuş amacına dair görüşlerini de ifade eden Çetin, romanın eğitim, eğlendirme, estetik haz ve propaganda vasıtası olarak kullanılma işlevlerine de değinmektedir. Çetin, romanın propaganda vasıtası olarak kullanılması taraftarı değildir. Çünkü bu durumda romanın sanatsal olmaktan ziyade kullanmalık olacağını ifade etmektedir.

II. BÖLÜM

Çetin, bu bölümde anlatıcı üzerinde durmuştur. Anlatıcının romanda en önemli unsur olarak görülmesi, romanı takdim edecek ve sunacak birine ihtiyaç duyulmasından dolayıdır. Anlatıcı, romanın bütün unsurlarını dikkate olarak onu bize sunan kişidir.

Nurullah Çetin, anlatıcı tiplerini üç kısma ayırmaktadır:

- Gözlemci Anlatıcı:** (üçüncü kişi anlatıcı, o anlatıcı) Gözlemci anlatıcı tipini de üçe ayıran Çetin aralarındaki farklılıklara dikkati çekmektedir.

- √ **Nesnel tutumlu Gözlemci Anlatıcı:** Bu tip anlatıcı olayları bir gözlemci gibi ele alırken olaylara yön vermez ve kişilerin iç dünyasına değinmez.

√ **Öznel Tutumlu Gözlemci Anlatıcı:** Bu tip anlatıcı ise roman kişinin bakış açısına istinaden olayları aktarır; roman kişisi ve anlatıcı iç içedir.

√ **Tanrısal konumlu Gözlemci Anlatıcı:** bu konumdaki anlatıcı olaylara tamamiyle hakimdir.her şeyi görür ve bilir.kahramanların iç dünyalarına müdahale edebilir.

b) **Özne Anlatıcı:** Bu yöntemde yazarın kendisi olayları aktarabildiği gibi roman kahramanlarından birinin ağzından da olayları okuyucuya sunabilmektir. Bu tip anlatıcı daha çok özyaşamöyküsel romanlarda görülür.çetin özne anlatıcısı ikiye ayırır:

√ **Özdeş Özne Anlatıcı:** Bu durumda aktarılan ve aktarıcı özne arasında özdeşlik kurulur ve olaylar sıcağı sıcağına aktarılır. Genellikle günlük vb. türlerde bu yöntem uygulanır.

√ **Ayrışmış Özne Anlatıcı:** Genellikle hatırlamalara ve hatıralara dayalı eserlerde kullanılan bu yöntemin anlaşır kılınması için Çetin şu örneği verir: “*Diyelim ki elli yaşında bir yazar, otuz sene önce yirmi yaşlarında ya da daha önce başından geçen olayları kaleme alırken iki ayrı kişiliğe sahiptir.*”

c) **Çoğul Anlatıcı:** bu yöntemde roman kahramanlarının her biri kendisini tanıtır. Böylece birçok anlatıcı ortaya çık

II. bölümde anlatıcının yanı sıra aktarma yöntemlerine de değinen Çetin, anlatma ve gösterme yöntemi hakkında da okuyucusunu bilgilendirir. Anlatma yönteminde romancı kendisini belli eder, olaylar geçmişte yaşanıp bittiği için anlatıcıya ihtiyaç duyulduğu sezdirilir. Klasik romanlarda bu yöntem kullanılmaktadır. Gösterme yöntemi ise modern romanlarda kullanılır ve romancı olabildiğince kendini gizler. Bunların dışında bir de ‘özet anlatı’ vardır. Özet anlatı aktarma ve gösterme yöntemi içerisinde kullanılan bir yöntemdir. Roman kişilerinin geçmişine dönüldüğünde uygulanır.

III. BÖLÜM

İçeriğin konu edinildiği bu bölüm altı başlık altında incelenmiştir.

a) **KONU:** Romancı fikrini, tezini ya da iletisini sunmak için bir vasıta olarak kullanılmaktadır.dolayısıyla ‘ Romancı ne anlatıyor?’ sorusuna cevap veren konudur. Konu roman yazılmadan önce de var olduğu için romandan bağımsız tutulmalıdır. Çetin romanın konusunu iki şekilde tespit edebileceğimizi belirtir:

- Genel niteliğine göre konuyu adlandırma
- Konunun mahiyetini ortaya koyma

b) **İZLEK (TEMA):**Romancının duygu ve düşüncelerini öznel bir yargı ile ifade ettiği başka bir deyişle nesnel bir konunun değişik yazarlar tarafından öznel bir biçimde yorumlanmasıdır. Çetin izleğin belirlenmesinde ana örge(Romanın belirli yerlerinde ana düşünceyi ya da yan iletileri yansıtmak üzere tekrar edilen simgesel değerdeki kelime, ifade, cümle, mısra gibi dil unsurları.) motifinden yararlanılabileceğini belirtmektedir.

c) **TEZ:** Romancının önceden belirlenmiş bir davasını romanda ispat etmeye çalışmasıdır. Çetin, romanda tezin iki şekilde sunulduğunu belirtir:

√ **Açık Tez;** okuyucuya kesin yönler gösterir, net çözümler sunar. Yazarın dünya görüşünü açıkça belli ettiği bir yöntemdir.

√ **Kapalı Tez;** romancı tarafından ispatlanmaya çalışılan şeylerin düşünce ve yaklaşım biçimi olarak değil de canlı bir yaşantı olarak verilmesidir.

d) ZAMAN: Romanın içeriğini oluşturan en önemli unsurlardan biridir. Romanda zaman üç şekilde karşımıza çıkmaktadır:

√ **Nesnel Zaman;** Çetin, bu kavramı; romanın dışında da var olan herkesin paylaştığı ortak zaman olarak ifade etmektedir. nesnel zaman olayın olduğu zamandır. Örneğin I. Dünya Savaşı'nın nesnel zamanı 1914'tür.

√ **Vak'a Zamanı;** öykü zamanıdır. Çetin bu zamanı romandaki olayların geçtiği zaman dilimi olarak ifade eder. Vak'a zamanında olaylar aynen, bazı kopmalarla, özetlenerek ya da genişletilerek aktarılmaktadır.

√ **Anlatma Zamanı;** olayın öğrenilip okuyucuya aktarıldığı zamandır. Anlatma zamanına yazarın kendi zamanını da ekleyebileceğini belirten Çetin, anlatma zamanının anında aktarma ve sonradan aktarma olarak iki şekilde yapılabileceğini ifade eder. Kimi romanlarda zaman simgesel anlamlar kazanabilir.

e) MEKAN: Gerçek dışılığa dayalı olarak ortaya konan eserlerde mekan kavramı önemsenmezken fiziki gerçekliğe bağlı eserlerde kişilikler ile mekanlar arasında doğrudan ilişkiler dahi kurulabilmektedir. Çetin romandaki mekanların somut ve soyut mekanlar olarak iki başlık altında incelemektedir:

√ **Somut Mekanlar:**

-Açık,Dış Mekanlar; ülkeler, köyler, ovalar, denizler vb. mekanlar. Kapalı, İç Mekanlar; ev, oda,daire vb. mekanlardır.

- Kapalı, İç Mekanlar; ev, oda, daire vb. mekanlardır.

√ **Soyut Mekanlar:**

- Ütopik Mekanlar; Her şeyin güzel ve iyi olduğu düşünülen, yeryüzünde var olmayan hayali mekanlardır.

- Fantastik Mekanlar; Yazarın romanda fantezilerini gerçekleştirme adına oluşturduğu hayali mekanlardır.

- Metafizik Mekanlar; dinlerin sunduğu cennet, cehennem gibi dünya dışı mekanlar.

- Duygusal Mekanlar; insanların duygularına göre şekillendirilen mekanlardır.

Bu bölümde mekan tasvirleri ve mekanın simgesel değeri üzerinde de duran Çetin, tasvir yöntemlerini;

√ **Nesnel Tasvir:** Natüralist ve realistlerin tercih ettiği ve gözlenen varlıkların en ince ayrıntısına kadar tasvir edildiği yöntem.

√ **Öznel Tasvir:** İlk bakışta dikkati çeken ve romantikler tarafından tercih edilen tasvir yöntemi olarak iki şekilde ortaya koyar.

Bunların yanı sıra Çetin, yazarın mekanı kendi psikolojisi doğrultusunda da tasvir edebileceğini ifade eder.

f) **KİŞİLER KADROSU:** Romanda kişiler kadrosu da olmazsa olmazlardandır. Çetin, bu bölümde oldukça ayrıntılı ve açık bilgiler sunmaktadır. Eserdeki kişiler kadrosunun altı kısımda inceleyen Çetin şu başlıklar altında bilgiler vermektedir:

√ **Merkezi Kişi;** romanın merkezi kişisi baş kahramandır ve olayların merkezinde o yer alır.yardımcı kişiler onun etrafında yer alırlar.

√ **Tip;** romanın diğer kahramanlarına göre ayırıcı özellikleri olan ve onları temsil eden kişilerdir. Çetin, tipte iki temel unsurun var olduğunu ifade eder: “1. Gerek hayatta görülen ortak özelliklere sahip insanların gerçekten var olan nesnel özellikleri. 2.romancının o grubu görüş biçimi, bakış açısına göre değerlendirmesi ve o tipi nasıl takdim ettiğidir.”

Tipleri de kendi arasında yapılarına göre;

- Yüceltilmiş tip; (idealize tip) kusursuzdur ve romancının duygu düşüncelerini temsil eder.
- İlkörnek; varlıkların en güzel örnekleri, manevi kalıplardır ve uzun zamanlar boyunca milletle tarafından unutulmazlar.
- Nihilist tip; idealist olmayan, değerlere kayıtsız kalan,ciddi ve samimi inancı olmayan tip.

Konularına göre;

- Sosyal tip; sosyal şartlar nedeniyle ortaya çıkan durumları, olguları vs. temsil eder.
- Psikolojik tip; kişilerin doğuştan getirdiği soyut değerlerin sergilendiği kişilerdir ve karakter bakımından benzeri soyut özellikleri taşıyan grupları temsil eder.
- Zihinsel tip; zihin faaliyetlerini temsil eden tip. Olarak sınıflama yapmıştır.

Olumsuz ve kötü özellikleri temsil eden kişiler tip olarak kabul edilmemektedir.

√ **Karakter;** fert olarak insanı diğerlerinden ayıran unsurdur. Karakter ve tipi ayıran özellikler şöyledir: Tip benzerleri çok olan kişilerin sosyal olarak işlenmesidir ve amaç sosyal olgu, araç insandır. Karakter ise toplumda benzerleri olsa da sosyalleştirmeden ve toplumsallaştırılmadan bireysel olarak irdelenen kişidir. Karakterde kişilik gelişimi görülebilmektedir. (Olay, duygu ve düşünce sonucu kişinin değişmesi.)

√ **Yardımcı kişiler;** bu kişilere olayın ya da dekorun tamamlanmasında başvurulmaktadır.

√ **Kurgusal kişi;** ise gerçekte var olmayan tasarlanmış kişidir. Tasarlanmış kişi ve hatırlanmış kişi olarak iki şekilde karşımıza çıkar.

√ **Hayali figürler;** romancının hayalinde ürettiği kişilerdir.(hortlak, cin vb.)

- √ **Eşya figürleri;** ise okuyucunun dikkatinin çekilmesi amacıyla kullanılmaktadır. Bu durumda insan dışı varlıklara insani özellikler verilebilmektedir.

Romanda kişiler ya başkası tarafından ya da bizzat kendileri tarafından sunulmaktadır. Burada bahsedilen başkasının romancı yada roman kişilerinden biri olduğunu belirten Çetin, kişilerin sunumundaki bedensel ve ruhsal boyutlara da dikkati çekmektedir. Ruhsal boyutun sunuluş yöntemleri:

- √ **İç Çözümleme;** roman kahramanının iç dünyasının yazar anlatıcı tarafından açıklanması.

- √ **İç Konuşma;** roman kişilerinin kendi kendilerine konuşmalarıdır.

- √ **İç Söyleşme;** kahramanın karşısında biri varmış gibi konuşması. İç söyleşme kahramanın kendi iç dünyasında gerçekleşir. B

- √ **Bilinç Akımı;** kahramanın iç dünyasının anlatıcı-yazar araya girmeden aktarılmasıdır.

Burada karşılaştırma ve karşıtlık motifi (zıt tipler, iyi-kötü) ile kişi isimlerinin simgesel değerinin de üzerinde durulmaktadır.

IV. BÖLÜM

Bu bölüm 'Anlatma Yöntemi ve Öğeleri'ni içermektedir. Çetin, bu bölümü çok geniş bir mahiyette ele almaktadır. Burada verilen bilgileri şu başlıklar altında toplanmıştır:

- √ **Romanın Adı;** kurguya istinaden verilmektedir.

- √ **Özet;** romanda anlatılan öykünün ana hatlarıyla, öz olarak verilmesidir.

- √ **Olay Örgüsü;** “ *Romanın hikayesinde yer alan olayların sıralanış ve düzenleniş sistemidir.*” Çetin bu bölümü kendi içerisinde Başlangıç, baştan başlatma, ortadan başlatma ve sondan başlatma olarak dört kısma ayırmaktadır.

- √ **Olay Bütünlüğü;** (olay kompozisyonu) Çetin burada olay bütünlüğünü sağlayan bazı şekillere yer vermektedir:

- Hal değişim Kalıbı: Olayların iyi halden kötü hale, kötü halden iyi hale dönüşmesidir.
- Arayış Yolculuğu Kalıbı: arayış yolculuğu kalıbı da kendi içerisinde sınıflandırılmıştır; İsteme, Ayrılış, Mücadele, Buluş ve Dönüş.
- Organik Bütünlük: Romanda olayların akışlarının kesilmeden verilmesidir.
- Dalga Biçimi: Merkezden çevreye yayılan içi içe girmiş olaylardır.
- Mekanik Yapılaşma: Romanda bir olayın bitip başka bir olayın başlamasıdır.

√ **Gerilim Unsurları;** Çetin romandaki gerilim unsurları olarak çatışma ve düğümleri konu edinmektedir.

- Çatışma: Çatışma olgusunun daha çok romana özgü bir özellik olduğunu belirten Çetin, çatışma unsurunu da iç çatışma(kişinin kendi içindeki eğilimler, iyi-kötü gb.) ve sosyal çatışma(birden fazla kişinin zıtlıklara bağlı olarak çatışması) olarak tasnif eder.
- Düğümler: Düğümleri romanın entrik unsurları olarak nitelendiren Çetin; bu unsuru ana düğüm (romanın başından sonuna kadar devam eden merak unsuru) ve ara düğüm olarak tasnif eder.

√ **Son;** romanın sonu üç farklı şekilde verilebilmektedir: Şaşırtıcı son, trajik son ve ucu açık son.

√ **Bölümlendirme;** Bölümlendirme romanda farklı şekillerde karşımıza çıkmaktadır:

- Her bölüm için alt başlık konur
- Bölüm başlarına numara konur.
- Birinci kısım, ikinci kısım gibi kısımlara ayrılır.
- Bölüm başlarına roman kişilerinin bazılarının adını vermek gibi.

Bölümlendirme romanı düzene sokabileceği gibi olaylar arasındaki bağlantıları da artırmaktadır.

√ **Olay Unsurunun Kaynağı ve Niteliği:** Bu unsuru Çetin şu şekilde çeşitlendirmektedir: “*Görülüp yaşanmış gerçek yaşantılar, romancının hayalinde kurguladığı, icat edilmiş muhayyel ve tasarlanmış olaylar, ilham, belgeler(gazete haberleri,tutanaklar vb), eşya, fikir ve ideoloji, günlükler, gezi notları, hatıralar, rüyalar, fanteziler, mitoloji, destanlar, masallar vs.*”.gerçekliğe bağlı kurgu türleri ve gerçek dışılığa bağlı kurgu türleri başlıkları altında çok geniş bir mahiyette hazırlamıştır.

√ **Olay Unsurunun Önemi:** Olay unsuru klasik romanlarda önemiyken kimi romanlarda da özellikle modern romanlarda kişiler ve iç dünyaları önemlidir.

√ **Metinler Arası İlişkiler:** Bu yöntemde roman ortaya konurken ondan önce var olan eserlerden yararlanılmaktadır. Metinler arası ilişki kurma yöntemlerini Çetin şöyle tasnif eder:

- Metin Ekleme Yöntemi; başka bir metnin hiç değiştirilmeden romana aktarılmasıdır.
- Metin Dönüştürme Yöntemi; aktarılacak metnin değiştirilmesi ya da yorumlanmasıdır. Çetin bu yöntemi de kendi içerisinde şu şekilde sınıflandırır; kurgu ve teknik taklidi, ifade kalıpları taklidi, üslup taklidi, içerik aktarımı ve çağrışımsal göndermeler.

√ **Gerçekliğe Bağlı Kurgu Türleri:** Çetin bu türleri; tarihi roman, suç romanı, yaşamöyküsel roman, özyaşam öyküsel roman, macera romanı ve belgesel romanlar olarak tasnif etmektedir.

√ **Gerçek Dışılığa Bağlı Kurgu Türleri:** Çetin burada korku romanı, fantastik roman, ütopya romanı ve kurgu bilim romanları hakkında okuyucuya bilgi sunmaktadır.

IV. bölümde dil ve üslup unsurlarından da söz eden Çetin, dil ve üslup unsurlarını ayrı başlıklar altında incelemektedir.

Dil

√ **Dil Unsurları:**

- Konuşma dili; devrik cümle, samimi hitap ifadeleri, deyimler, atasözleri, ikilemeler, yöresel sözler, terimler ve simgelerdir.
- Dil Sapmaları; hem dilbilgisi kurallarına aykırı davranmak hem de kültür dilinden uzaklaşmaktır.
- Yazım ve Noktalama Sapmaları
- Kelime ve İfade Sapmaları; uydurma kelimeler, argo, küfür ve ayıp sözler,basmakalıp, çeviri öğelerin kullanımı.
- Dil Bilgisi Sapmaları; kelimeler arası yer değiştirme, tamlamalarda yanlış uygulamalar, parantez içi cümle ve ifadelere yer verme gibi öğeler kullanılmaktadır.

Çetin, romancının cümle yapısının kimi zaman onun ruh halini yansıttığını ve kırık cümle yapısını kullanmada yazarın amacının sanatsal olabilme çabasının, ya da dile hakim olamadığının göstergesi olduğunu ifade eder.

ÜSLUP

Romancı nasıl yazmış sorusunun cevabıdır. Üslup unsurunda romancının kullanabileceği tüm üslup türlerinden söz eden Çetin üslup türlerini şöyle sıralar:

- √ avam üslubu(alt kültür topluluklarının üslubudur. Külhanbeyi, tulumbacı vb.),
- √ bilinç akımı üslubu (amaç insan benini merkez alarak ruhsal durum ve olgularda yoğunlaşmaktır.)
- √ dramatik üslup(insanın kendi kendisiyle,tabiatla üzücü sonuçlara sebep olacak şekilde çatışma halinde sunulması.)
- √ düşünce üslubu (düşüncelerin düz bir biçimde doğrudan doğruya verildiği üslup.),
- √ efsanevi üslup (olaylar gerçekçi sunulmaz.olaylar olağanüstü etkenlere göre açılır.),
- √ eleştirel üslup
- √ , epik üslup,
- √ havas üslubu(eğitimi, kültürlü, görgülü karşısındakine değer verdiğini gösteren ince,nazik insanların konuşma biçimlerine dayanan üslup.),
- √ hiciv üslubu,
- √ hitabet üslubu,
- √ mecazi üslup,
- √ mizah üslubu,
- √ nesnel tasvir üslubu,
- √ sanatkarane üslup,

√ tahlilci üslup

√ yalın üsluptur.

Üslup yöntemleri üzerinde de oldukça ayrıntılı duran Çetin hiçbir özelliği göz ardı etmemiştir.

Roman sanatı ve çözümlemesi ile yakından ilgilenenler için oldukça titiz ve düzenli hazırlanan bu eserde Nurullah Çetin bütün unsurları ayrıntılı incelediği gibi her unsurun özelliğini kanıtlayabilecek örneklere açıklamalar esnasında yer vermiştir. Çalışmasında verdiği örneklerde ilk mensur eserlerin yanı sıra modern romanlardan da örnekler veren Çetin yalnızca Türk yazarlar ve eserleriyle sınırlı kalmamış. Batı edebiyatında örneklemelere de yer vermiştir. Yine bölüm sonlarında hatta alt bölüm sonlarında da yararlandığı kaynakları düzenli olarak belirtmiştir. Çetin bu eserde örnek olması açısından tek bir eserin tahlili yerine bahsettiği her unsura ilişkin örneği o unsuru ele aldığı bölümlerde yer vermiştir.

Roman Çözümleme Yöntemi roman tahlili konusunda çalışma yapacak olanların karşılaştığı her soruna cevap verecek mahiyette hazırlanmıştır. Bu eser Nurullah Çetin'in edebiyat dünyasına kazandırdığı kıymetli kaynaklardan biri olarak yerini alacaktır.